

CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘ

DIRECȚIA GENERALĂ
DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ
ȘI PROTECȚIA COPILULUI

Magia sărbătorilor de iarnă din mâinile copiilor

despre *familia*
noastră

Final de an cu realizări și speranțe pentru DGASPC Mureș

Interviu realizat cu Dr. Lorand Schmidt, Director General DGASPC Mureș

Prin realizarea unui ansamblu de programe, servicii speciale de protejare a persoanelor, comunităților locale din județul Mureș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș a dus, în ultimii ani, o reformă continuă de prevenire și combatere a situațiilor de risc pentru persoanele aflate în dificultate, sporirea confortului și a calității vieții beneficiarilor, proces ce nu se oprește aici. Strategia de dezvoltare pentru perioada 2014-2020 prevede noi direcții, prioritare pentru conducerea instituției.

Pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș ultimii ani au însemnat o reformă continuă. Cum arată bilanțul de sfârșit de an 2014 a instituției pe care o conduceți?

În acest an, am reușit, cu sprijinul Consiliului Județean și bugetul care ne-a fost alocat, să ne îndreptăm către finalul anului cu succes. A fost un an în care am reușit să asigurăm beneficiarilor, copii și adulți, tot ceea ce este nevoie și ceea ce prevede legea.

Ca și realizare, în sectorul resurselor umane instituția noastră a efectuat angajări pentru un număr de 110 persoane, din care 102 personal contractual și opt funcționari publici. Sigur, au fost și plecări, pensionări, transferuri. DGASPC Mureș este o instituție județeană cu 1692 de posturi, din care 1377 sunt ocupate și, sigur, peste 300 de posturi vacante, cu un număr de aproximativ 3000 de beneficiari, copii și adulți.

La capitolul investiții, am finalizat trei mari proiecte, CRRN Luduș, care a fost inaugurat în luna iulie, și cele două CRRN-uri de la Brâncovenești, inaugurate la sfârșitul lunii octombrie. Astfel, putem să spunem că am bifat reorganizarea centrului din Brâncovenești, după opt ani de zile.

Tot în acest an, până la sfârșit, sperăm ca Serviciul de Intervenții în Regim de Urgență (SIRU) să fie mutat în noul sediu din Tîrgu Mureș de pe strada Strâmbă. Clădirea sediului actual de pe strada Revoluției este retrocedată și se plătește o chirie lunară.

Ceea ce ne-am dorit noi era o investiție mai mare, din păcate anul acesta nu se va realiza.

Am preconizat că vom reorganiza Serviciul în locația asigurată de Consiliul Județean Mureș într-un imobil din Alea Carpați, dar din cauza anumitor probleme nu am putut începe această investiție la noul sediu. Astfel, am fost nevoiți să căutăm altă soluție, respectiv locația devenită liberă de pe str. Strâmbă, în urma admiterii tinerilor adulți cu dizabilități la CRRN Luduș.

În 2014 a avut loc și o reorganizare, în sensul în care am reușit să concentrăm toate problemele care trebuiau rezolvate în structura Direcției. Am reușit, de asemenea, să concepem Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale în județul Mureș pentru perioada 2014-2020.

Ce schimbări va aduce Strategia?

Această strategie cuprinde și un portofoliu de proiecte pentru următorii șapte ani. Ar fi minunat dacă cele 13 proiecte s-ar realiza cu succes. Pentru anul următor, preconizez ca și schimbări la nivelul Direcției să revizuiți statul de funcții și personalul pe care îl asigurăm la serviciile actuale, pentru o distribuție judicioasă și pentru a acoperi nevoile serviciilor.

Ne-am propus și o restructurare a Complexului de servicii pentru copii cu dizabilități neuropsihiatrice din Sighișoara. Este un complex care și-a redus din activități datorită scăderii numărului de beneficiari, astfel se impune să regândim Serviciul. Vom păstra o parte din serviciile rezidențiale și vom dezvolta partea de ambulator, unde vin copii din comunitate și beneficiază de serviciile oferite.

Un alt proiect care ar fi imperios necesar

să-l demarăm anul viitor se referă la castelul de la Zau de Câmpie, aflat în proprietatea Consiliului Județean Mureș și în administrația noastră. Dorim să începem demersurile necesare pentru renovarea imobilului. Ca și destinație, ne-am propus să înființăm un cămin de bătrâni astfel crescând numărul acestui tip de serviciu social și dezvoltând, în general, serviciile sociale în această zonă a județului Mureș.

Ce așteptări aveți din partea angajaților instituției?

De multe ori, împreună cu colegii cu care conduc această instituție ne punem această întrebare. Da, aș avea așteptări de la angajații noștri: să lucreze în continuare, cu responsabilitate maximă față de beneficiari, copii, persoane adulte cu dizabilități și toți cetățenii care se adresează instituției noastre, să-și desfășoare activitatea cu empatie, profesionalism și foarte multă răbdare și înțelegere. Nu în ultimul rând, este foarte important să nu abuzeze de copiii și adulții care sunt beneficiari ai sistemului social, orice s-ar întâmpla în viața de zi de zi. Știu că nu este ușor de realizat toate acestea, de aceea, le mulțumesc tuturor celor care și-au dedicat cariera acestui domeniu de activitate, de altfel foarte frumoasă, variată, dar și deosebit de dificilă.

Cunoscând așteptările salariale ale angajaților, s-au făcut și în continuare sunt întreprinse demersuri de către colegiul director al tuturor DGASPC-urilor din țară, în vederea îmbunătățirii salarizării angajaților din sistemul social.

Care este profilul ideal al unui părinte social?

Părintele social nu este doar un simplu angajat în sistemul de protecție al copilului, o persoană care are doar în grijă unul sau mai mulți copii aflați în dificultate, ci și o persoană capabilă să le ofere copiilor posibilitatea de a se dezvolta armonios pentru a obține o identitate personală și de a se integra în societate. Din acest motiv, persoanele angajate în cadrul serviciilor sociale de tip rezidențial sunt selectate și angajate conform cu legislația în vigoare și ținând cont de nevoile beneficiarilor. "Ceea ce face ca o anumită persoană să devină un bun părinte social este îmbinarea dintre capacitatea de a fi receptiv la nevoile copilului și discernământul specific pentru a-l îndruma în mod adecvat.

Ca să fim buni părinți sociali trebuie să fim conștienți, în primul rând, că viața noastră s-a schimbat și că principala noastră grijă este binele copilului ocrotit. Nu trebuie să uităm de aceasta nici atunci când suntem obosiți sau supărați, nu este ușor să ajutăm un copil să acționeze cu discernământ atunci când noi înșine suntem la discreția propriilor noastre emoții.

Trebuie să știm când să fim puternici în fața copiilor pentru a vedea în noi un exemplu demn de urmat în viață, iar atunci când e nevoie trebuie să ne lăudăm cu realizările lui pentru a ști acesta că suntem mândri de el", a creionat portretul moral al părintelui social ideal psihologul Daniela Mihail.

Și în acest an, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș a asigurat inițierea personalului angajat în cadrul serviciilor rezidențiale pentru copii în vederea dobândirii de către aceștia a unor cunoștințe, priceperi și deprinderi minime necesare pentru desfășurarea activității de părinte social și instructor de educație în case.

Astfel, în perioada 29-30 septembrie 2014, conducerea DGASPC Mureș a organizat pri-

Portretul părintelui social ideal:

1. Să construiască un model de urmat
2. Să fie sinceri și afectuoși cu copiii aflați în grija lor
3. Să posede o atitudine previzibilă față de reguli: copilul știe că ceea ce i se interzice azi nu i se va tolera mâine!
4. Să impună limite corecte și ferme
5. Să fie răbdători
6. Să devină buni negociatori, să ofere libertate de alegere
7. Să-i accepte necondiționat
8. Să posede știința unor buni ascultători
9. Să elimine directivele, atribuiri/investiri, injocțiunile (poruncile) – vor utiliza permisiuni de viață concrete
10. Să dețină un echilibru interior, căci răbdarea fără autocontrol nu există!

de 12 angajați ai caselor familiale, respectiv 2 cupluri parentale nou selectate, 5 instructori de educație recent angajați și 2 părinți sociali angajați în cursul anului 2014.

Temele dezbătute în cele 11 ore de pregătire au vizat rolul și responsabilitățile personalului angajat în Casele de Tip Familial, comunicarea, atașamentul, etapele de dezvoltare a copilului, intervenții în situații de criză și inteligența emoțională.

Cursanții au manifestat un interes sporit la aceste sesiuni de cunoaștere și autocunoaștere, urmând ca în cursul lunii februarie 2015 să ia parte la o sesiune de pregătire continuă, unde vor dobândii noi competențe profesionale.

"Cu toții știm că buna intenție, omenia, interesul și preocuparea pentru creșterea copiilor sunt importante dar nu sunt suficiente și că avem nevoie să cunoaștem particularitățile copiilor separați de părinți, copiilor neglijăți sau abuzați, copiilor orfani, și să utilizăm metodele de lucru specifice nevoilor copilului", a precizat Elida Deak, director general adjunct DGASPC Mureș.

ma Sesiune de pregătire inițială a personalului serviciilor rezidențiale pentru copii-case de tip familial, la care au participat un număr

Copilăria, dincolo de bariera granițelor și a limbii

De la dealuri line, munți acoperiți de ghețari, verzile pășuni alpine, pădurile dese de brad, Austria oferă o colecție impresionantă de peisaje feerice. În mijlocul unui peisaj montan de vis, în regiunea Salzkammergut, în statul Salzburg, au pășit 28 de copii din sistemul de protecție din județul Mureș, proveniți atât de la casele de tip familial, cât și asistenți maternali profesioniști, în perioada 21-28 iunie 2014. Aceștia au fost însoțiți de cinci adulți, asistenți maternali și instructori de educație.

Tabăra, desfășurată în Postalm bei Strobl, a fost facilitată de reprezentanții Consiliului Județean Mureș și a venit ca o răsplătă binemeritată pentru performanțele deosebite obținute la învățătură, sport și artă de către copii.

Activități, drumeții... o întreagă aventură

Scopul taberei, intitulată "Depășim granițele – împreună mutăm munții" dezvoltarea spiritului de echipă și aprecierea valorilor, dezvoltare personală, educație civică, schimb de experiență, cunoașterea mediului înconjurător, dezvoltarea aptitudinilor artistice, excursii în zonă alături de alți copii din Germania, care au origini românești. Și, dincolo de barierele lingvistice, comunicarea nu a întâmpinat greutăți în rândul copiilor. "Excursia a fost binevenită. Copiii s-au împrietenit între ei, au schimbat păreri, s-au jucat, au fost dintre ei care nu știau limba, dar prin semne se înțelegeau", a explicat Aurelia Maier, asistent maternal profesionist.

Aventura a început cu un program stabilit zilnic, foarte bine organizat de pedagogi, bazat pe interacțiune, comunicare și întâlniri. Au urmat plimbări cu vaporețul pe lacul Wolfgangsee, construirea unei plute manual și plimbarea pe lacul Wolfgangsee cu aceasta, drumeții pe munte, toate acestea constituind o experiență unică, de neuitat, pentru copii. "Mi-a plăcut foarte mult, au fost

activități foarte frumoase prin care toți copiii am comunicat unul cu altul, am fost cu vaporul pentru prima dată și a fost o senzație frumoasă, am urcat pe munte cu telefericul și a fost splendid să văd Munții Alpi", a spus pe nerăsuflă Denisa Sofalvi.

Plimbarea pe lacul Wolfgangsee și măreția munților a rămas amintirea cea mai frumoasă, întipărită în mintea multor copii. "Ce mi-a plăcut în tabără este că am fost cu vaporul, cu pluta, m-am cațărat, am tras cu arcul, m-am jucat fotbal. Și mi-au plăcut munții, erau albi", a spus, ușor timid, Gabi Gabor.

Deși ceilalți copii erau din Germania, cu origini românești și rădăcini comune din medii și structuri sociale diferite, toți s-au simțit ca într-o familie mare, s-au stabilit relații și s-a socializat, s-au legat prietenii, copiii au descoperit dragostea de a învăța lucruri noi.

"Mi-a plăcut în tabără pentru că am făcut plimbări lungi, am înconjurat un lac întreg

pe jos, ne-am plimbat cu vaporețul, a fost frumos. Și mi-am făcut prieteni cu care am jucat fotbal, tenis, baschet.

"Toții copiii participanți la această tabără au înțeles că au beneficiat de această program ca o recompensă, apreciere a rezultatelor școlare obținute sau performanțele sportive, artistice realizate în cadrul activităților extrașcolare. Totodată, îmi doresc ca acest lucru să motiveze și alți copii pentru a persevera în activitățile lor.

Doresc să transmit mulțumiri tuturor celor care, prin implicarea lor, au făcut posibilă această tabără pentru copii atât inițiatori, organizatori, însoțitori.

Copiii noștri le doresc mult succes și mă bucur că au avut o vacanță plăcută. Colegilor care lucrează direct cu copiii din protecția specială le doresc ca eforturile lor să fie încununate de rezultate și satisfacții personale și profesionale."

Elida Deak – Director general adjunct, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș

Când am venit acasă le-am povestit prietenilor și mi-au zis că și ei ar vrea să fie în locul meu", a povestit Cosmin Demeter, fără a uita să promită că va încerca să învețe bine, în continuare, știind că biletul pentru excursii stă în note bune la școală. Pe parcursul celor șapte zile activitățile s-au

succedat pe nesimțite, de la concurs de pictură pe tricouri, crearea unui Logo comun, reporterul zilei, realizarea unor postere/desene de către copii prin care erau puși să redea o zi din viața loc cotidiană, pe care le

prezentau, mai apoi, până la activități de creație, artistice și sportive.

În funcție de fiecare activitate desfășurată copiii au fost premiați și recompensați pentru rezultate.

Educație continuă pentru asistenții sociali din primării

Actualizarea continuă a legislației privind asistența socială a dus la identificarea nevoii de educație continuă a asistenților sociali din primării, motiv pentru care Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș a organizat în toamna acestui an patru sesiuni de informare pentru 90 de asistenți sociali sau persoane cu atribuții de asistență socială din 80 de comunități. Întâlnirile au avut loc în zilele de 30 septembrie, 1 octombrie, 2 octombrie și 14 octombrie, procentul de participare fiind de 78,5% din totalul persoanelor invitate din 102 comunități.

Tematica sesiunilor de lucru propusă de Direcție a fost:

- ✓ Evaluarea și intervenția asistentului social de la nivel local în vederea clarificării situației copiilor a căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, copiilor abuzați, neglijanți.
- ✓ Modificările legislative în domeniul protecției copilului (divorț cu copii, tutelă, monitorizare postreintegrare în familie).
- ✓ Evaluarea și reevaluarea în grad de handicap a persoanei adulte.

"Mă bucur că și de această dată, ca în fiecare an, domnii primari, viceprimari sau secretari care coordonează sau îndrumă activitatea asistenților sociali la nivel local i-au sprijinit în sensul participării la sesiuni.

Întâlnirile au dat prilejul formatorilor Mihaela Sorlea, Georgeta Podar, Dr. Sanda Trantea, cărora le mulțumesc, pentru efortul de a pune în evidență aspecte de noutate legislativă sau aspecte de procedură, precum și participanților de a pune întrebări pentru a clarifica situații, cazuri sociale, pentru a clarifica competențe, termene, responsabili, activități.

De asemenea, a fost un prilej pentru a ne cunoaște și de a ne conștientiza locul și rolul ca specialiști în rețeaua furnizorilor de servicii sociale județene și de a putea răspunde solicitărilor familiilor", a precizat Elida Deak, director general adjunct DGASPC Mureș.

Magia sărbătorilor de iarnă din mâinile copiilor

Printr-o organizare de excepție și cu implicare totală, atât cu sufletul cât și organizatoric, asistenții maternali profesioniști din județul Mureș au reușit să creeze cadrul și exemplul ideal din care copiii, aflați la ei în plasament, să învețe ce înseamnă implicarea în comunitate și actul de a dăruii. Copilul percepe acțiunea celor din jur și, prin imitație încearcă să realizeze acțiunea pe care o înțelege el cel mai bine. Astfel, cei 460 de copii aflați în plasament la 250 de asistenți maternali profesioniști au pus umărul la reușita unui eveniment, plasat sub auspiciile sărbătorii Crăciunului, a Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, intitulat "Magia sărbătorii și bucuria dăruirii".

Întreaga acțiune a fost coordonată de specialiștii Serviciului de Asistență Maternală Profesionistă din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș și s-a concretizat într-o expoziție de creație și decorațiuni și degustare de cozonaci de casă. Concret, cei 250 de asistenți maternali din întreg județul Mureș, împărțiți în 40 de grupe de suport, cu copiii aflați în grija lor, s-au implicat în confecționarea unor decorațiuni de Crăciun prepararea de cozonaci. "De Crăciun, ne-a venit ideea spontană că trebuie să dăruim ceva, dar în același timp să fim împreună, adulții și copiii. Am propus să fie confecționat un obiect, un simbol al Crăciunului, și să gustăm din ceva ce se gătește special pentru această sărbătoare, cozonacul", a explicat Adela Todoran, șef Serviciu Asistență Maternală Profesionistă din cadrul DGASPC Mureș.

O idee și zeci de proiecte

După întâlniri, dezbateri, idei propuse de fiecare membru al grupului de suport, în final s-a ajuns ca sediul DGASPC Mureș să găzduiască

40 de creații artistice, care mai de care mai frumoase, mai sugestive, care să reprezinte sărbătorile de iarnă. De la simple ornamente din crenguțe de brad, cu globuri și lumânări, la complicatele creații care să reprezinte viața la țară, portul popular și grupul de colindători, ieslea și pruncul Iisus sau brazi și oameni de zăpadă, copiii alături de asistenții maternali au creat adevărate opere de artă, simple și totodată complicate, migălos lucrate, din țesături, zăpadă artificială, carton, jucării, paie, nuiele stufăriș, conuri de brad, vată, pahare reciclabile, nuci vopsite, bomboane, lemn, hârtie, podoabe de brad. Și nu au lucrat doar adulții sau copiii mai mari, ci începând de la micul copil cu vârsta de un an care reușește să prindă în mână o bomboană și să o așeze pe o bucată de zăpadă artificială, până la tineri de 20 de ani.

Daruri pentru nevoiași și premii pentru cei mai buni

Cât privește cozonacii, imaginația fiecărei gospodine a fost pusă la încercare, dar, într-un final, alături de decorațiunile expuse pentru jurizare s-a aflat și câte o farfurie de

"În urma ideii propuse de doamna Adela Todoran le-am sugerat colegelor ca atunci când vor veni la întâlnirea de grup, ce are loc o dată pe trimestru, să se gândească și să vină cu o idee despre ce am putea realiza. În final, am decis să creem un om de zăpadă, brăduți, cadouri care să fie puse sub brad. Ne-am gândit să fim cât mai economi, din puțin să facem ceva valoros, și am folosit materiale pe care le aveam prin gospodărie, pahare de plastic, polistiren rămas de la o izolație, car-

ton, nuci vopsite în loc de globuri. Copiii această acțiune le-a dezvoltat imaginația, au contribuit și ei la lipit, făcut de cadouri care au fost puse sub brad. Totodată le-a stârnit interesul de a face ceva și de a dăru, pentru că eu i-am explicat fetiței pe care o am în plasament că cozonacii pe care-i fac urmează să fie dăruți unor oameni care nu au casă."

Ileana Coman,
asistent maternal Solovăstru

cozonac ce îmbia prin aspect și aromă să fie degustat. "O parte dintre cozonacii realizați

au fost donați Azilului de noapte din Tîrgu-Mureș, persoanelor care nu au o casă și care se descurcă mai greu, care uneori nu au ce să mănânce. Noi ne-am gândit ca din binele nostru să oferim și altora și acest lucru trebuie să-l învățăm cu toții", a încercat să le explice copiilor Elida Deak, director general adjunct DGASPC Mureș.

Jurizarea nu a fost deloc ușoară, fiind invitați să delibereze angajați și colaboratori ai Direcției. Într-un final, cele mai multe puncte le-au acumulat lucrările grupului de suport Dedrad 2 care a câștigat locul III cu creația Colindători în costum național, grupul Sighișoara care s-a clasat pe locul II cu scena nașterii Mântuitorului Iisus Hristos, iar locul I, cu cele mai multe puncte, a fost câștigat de grupul Solovăstru cu Omul de zăpadă, o creație realizată din aproape 400 de pahare reciclabile. Câștigătorii au primit câte un obiect de artă confecționat de persoanele cu dizabilități, beneficiari ai Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Brâncovenești, iar copiii au primit dulciuri.

"Tema pentru creație am zis să fie specifică Crăciunului, să fie o temă biblică, originală. Ideea a venit din partea tuturor asistenților și, din grădina unei kolege am reușit să avem o parte din materialele folosite, nuiiele, stufăriș, paie. Și copiii au lucrat cu mânuța lor, au împletit și lipit cu ajutorul nostru. A fost o bucurie mare pentru ei, s-au implicat foarte mult."

Luminița Horvath,
asistent maternal Sighișoara

"Ideea ornamentelor de Crăciun mi-a venit în urma vizionării la TV a unei știri legate de violență și am văzut niște păpuși confecționate din material textil. Eu, fiind croitoreasă, am zis că putem confecționa niște păpuși din materialele care mi-au rămas. Le-am zis colegelor și au fost de acord. Apoi, am zis să facem niște costume populare păpușilor și să creem o scenă cu o căsuță cum merg copiii la colindat. Alături de noi au lucrat și copii, au lipit și împodobit brăduțul, erau tare încântați."

Maria Cozac, asistent maternal Dedrad

"Eu băiat, tu fată: mit și adevăr

Starea de sănătate a populației este un fenomen complex, iar la populația tânără, în speță copii și adolescenți, sănătatea are situația cea mai favorabilă dintre toate vârstele, motiv pentru care este perioada în care trebuie să se înceapă prevenția, acumularea cunoștințelor legate de sănătate.

"Sunt informații foarte bune, care te ajută în viață, și e bine că s-au organizat cursurile acestea pentru că mulți dintre copii nu știau lucrurile care ni s-au predat. Mie mi-a fost de folos să aflu cum ne putem proteja, cum să ne apărăm de boli. Eu mai știam câte ceva despre educația sexuală pentru că m-am mai documentat de la profesorul de biologie."

Marcu Gyula, CTF Reghin

"Unele lucruri le știam, altele nu. Dar mi-a schimbat gândirea, am învățat despre anumite boli. În general se știe despre HIV/SIDA, dar am învățat și despre alte boli. M-a ajutat să fac diferența între ceea ce este bine și ce nu, cum să mă protejiez, să fiu precaută și să fiu fidelă prietenului și el la fel. Contează foarte mult."

Lăcrămioara Savu, CTF Sâncraiu de Mureș

Pornind de la nevoile identificate în repetate rânduri, despre elementele ce țin de viața sexuală, considerate tabu pentru a fi discutate și interpretate pe înțelesul copilului, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș, în colaborare cu Fundația Buckner și Fundația Talentum au organizat mai multe sesiuni de informare unui număr de 186 de copii și tineri din casele de tip familial din județul Mureș. Proiectul, intitulat "Eu băiat, tu fată: mit și adevăr despre viața sexuală" s-a derulat în cinci locații, Miercurea Nirajului, Reghin, Sârmașu, Târnăveni și Tîrgu-Mureș, în rândul copiilor și tinerilor cu vârsta cuprinsă între 10-26 de ani. Costurile implementării proiectului, ridicate la suma de 7000 lei, au fost subvenționate din fondurile Consiliului Județean Mureș.

Subiecte considerate tabu explicate pas cu pas

În cadrul întâlnirilor interactive s-au abordat aspecte legate de: igiena personală, identitatea sexuală, corpul uman, modificările ce apar la vârsta pubertății, care sunt procesele fiziologice specifice femeilor și bărbaților, actul sexual cu implicații și consecințe, pre-

venirea abuzului sexual și modalități de reacție adecvate. "În grupurile de discuții cu tinerii, am parcurs, în plus, anatomia și funcțiile organelor sexuale, prevenirea bolilor cu transmitere sexuală, adoptarea unui comportament sexual responsabil (atitudini față de debutul vieții sexuale, mituri despre sexualitate, concepția și sarcina, planning-ul familial, bolile cu transmitere sexuală), tipuri de orientări sexuale, abuzul sexual (prevenire, reacții în situații critice, traficul de persoane, prostituția, proxenetismul, pornografia, hărțuirea sexuală). De asemenea, copiii și tinerii au fost încurajați să formuleze întrebări și să împărtășească întâmplări din viața lor, acest lucru aducând plus-valoare întâlnirilor noastre", a precizat Georgeta Podar, șef Serviciu Maternal "Materna".

Educația sexuală, apreciată de tineri

Sesiunile de informare au fost binevenite și, dacă la început copiii au fost ușor stingheriți și rușinoși să abordeze tema sexualității, curiozitatea și-a croit ușor drumul, iar în final și-au exprimat dorința de a mai participa la astfel de întâlniri, pe diverse teme de discuție.

"Am învățat cum să ne protejăm, ce infecții se pot produce după un contact sexual neprotejat, igiena corpului uman. Am încercat să obțin niște informații la școală dar nu mi s-a spus tot, nu am prea înțeles, și atunci m-am mai informat de la părinți, prieteni. Dar mi-au plăcut cursurile, o să-mi fie de folos ce am învățat."

Florin Turcata, CTF Târnăveni

"La toate întrebările care le-am avut mi-au răspuns doamnele, cum trebuie să mă protejiez, nu știam dar m-au învățat, ce înseamnă igiena corpului, igiena sexuală."

Loredana Turcata, CTF Târnăveni

despre viața sexuală”

”Prin aceste activități ne-am propus să ajutăm tinerii să aibă o atitudine pozitivă față de sexualitate și să le oferim cunoștințele și competențele necesare, astfel încât aceștia să poată lua decizii sănătoase legate de viața lor sexuală în prezent și în viitor.

Un alt obiectiv a fost reducerea riscurilor potențialelor rezultate negative ale comportamentelor sexuale neadecvate, cum ar fi sarcinile nedorite sau neplanificate, infectarea cu boli cu transmitere sexuală, inclusiv HIV”.

Kacso Erika,
psiholog Fundația Talentum

”Colaborarea în cadrul acestui proiect între DGASPC Mureș - instituție publică și cele două fundații - Buckner și Talentum - a dat greutate și credibilitate proiectului, oferind în același timp un model de bună practică în ce privește conlucrarea între organizațiile private și instituțiile statului în vederea identificării și atingerii unor obiective comune ce contribuie în final la bunăstarea beneficiarilor, în cazul acestui proiect beneficiarii fiind chiar copiii protejați din cadrul Caselor de tip familial de pe raza județului Mureș, care acum sunt mai bine informați și mai bine pregătiți în ce privește un comportament sexual corect și sănătos.”

Dacian Moldovan,
președinte Fundația Buckner

Copiii implicați, premiați

Primul pas privind prevenția a fost făcut în cadrul acestui proiect, dar pe viitor se dorește o implicare mai mare din partea părinților sociali și a instructorilor de educație privind informarea copiilor. ”Educația copiilor din sistemul de protecție a copiilor se realizează la școală, respectiv de către părinți și instructori și mi-aș dori, pe viitor, aceste tipuri de activități să le desfășoare părinții și instructorii”, s-a adresat Elida Deak, director general adjunct DGASPC Mureș copiilor, instructorilor și părinților prezenți la festivitatea de premiere a celor mai implicați copii în cadrul proiectului. Partenerii în cadrul proiectului au găsit de cuviință să-i premieze pe cei mai buni, atât individual, cât și grupați pe casele de unde provin.

Premianți case:

Premiul I-Casa 1 din Sâncraiu de Mureș
Premiul II-Casa din Târnăveni, str. George Coșbuc
Premiul III-Casa 2 din Sâncraiu de Mureș

Premii speciale, individuale:

Marko Gyula, Cristina Copot-Reghin
Marius Truta, Istoyka Katy, Loredana Turcata, Silvia Gabor-Târnăveni
Sandor Lăcătus, Ferencz Nicoleta, Helena Biro, Lăcrămioara Sava-Sâncraiu de Mureș

Egy új fejezet a Marosvécs-i Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Fejlesztő Központ történelmében

A Maros folyó jobb partját szegélyező dombtetőn épült, a XV. században, Marosvécsen a várkastély, mely hosszú idők során az erdélyi nem-eseknek, majd a második világháború után a neuropszichiátriai fogyatékkal élő személyeknek adott szálláshelyet. A hatalmas épület folyosói több mint fél évszázadon keresztül a fiatalok és öregek nevetésétől és hangjától visszhangzott, de 2014 őszén az utolsó bentlakók is elhagyták, a Marosvécsi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Fejlesztő Központ kedvezményezettjei kiköltöztek a magas és hosszú szobákból, ahol a téli időszakban hatalmas erőfeszítések árán tudták biztosítani a kellő meleget. De, maradtak az emlékek, a jó és kevésbé jó emlékek.

„48 éven keresztül laktam a kastélyban, egy nagy szobában több társammal. Megszoktam az ottani életet, habár mostanában már nehezemre esett a lépcsőzés. De szerettem ott. Nemrég költöztem ebbe a szobába, ez jóval kisebb. (sz.m.- a kastély melletti udvarban található pavilon szobája) De itt is jó, tisztaság van, közelebb van az étkező, könnyebb innen nekem a kijárás”, mesélte bizalmasan a 71 éves idősgőlyg, Müller Brigitta, az intézet egyik legrégibbi bentlakója.

A restitúciós törvény adta jogon, a régi nemesség leszármazottjai visszaigényelheték a kommunista rendszerben önkényesen elkobzott ingatlanokat, így a marosvécsi Kemény-kastély visszakérült az örökösök tulajdonába. A Marosvécsi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Fejlesztő Központ átszervezési folyamata 8 évvel ezelőtt kezdődött, idővel a 300 bentlakó új pavilonokba költözhetett, ezek a létesítmények a Kemény kastély szomszédságában található 7000 nm-es földterületen épültek Phare, Regio, IBRD pályázatok és a norvég alap általi finanszírozásból.

„Az épületek megvalósítása után, csak a személyzet kell odaadással és empátiával véggezze a munkáját. Személy szerint örvendek, hogy ennyi év után pontot tehetünk a marosvécsi átszervezés végére és örömmel tölt el az is, hogy sikerült kiköltöznünk a

várkastélyból, ami valószínűleg sok személy számára egy különleges helynek számított”, állította Dr. Schmidt Loránd, a Maros Megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Vezérgazgatóság vezérigazgatója.

Szent Mária és a Primula, 96 kedvezményezett „otthona”

A Maros Megyei Tanács és a Megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Vezérgazgatóság együttes erőfeszítéseinek köszönhetően megvalósult az utolsó két pavilon is, a Szent Mária és a Primula, az építési munkálatokra fordított pénzeszközök a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank által a Román Kormánynak adott hitelből származtak, több mint 1,5 millió euró értékben.

A két épület a tervezett időpont előtt készült el, 2014-ben, otthont biztosítva 96 pszichiátriai és neuropszichiátriai fogyatékkal élő felnőtt számára, ahol az elhelyezési feltételek, étkeztetés, kezelés és rehabilitáció a hatályos jogszabályok által előírt minőségi szabványoknak megfelelően történik.

A pénzügyi előnyökön kívül, a várkastélyból való kiköltözés hozzáadott értékkel bír az új pavilonokban kialakított közvetlen környezet révén. A világos szobák, a különböző tevékenységekre gyönyörűen kialakított és berendezett

terek jó hatással vannak a bentlakók elméjére. „Sokkal jobbak a feltételek itt, mint a kastélyban. Ott, egy szalonban 20-25 ágy volt. Itt, a szobák három férőhelyesek. Ami a világos terek hatását illeti a gondozottaink számára-, 2011-ben megnyitottunk egy pavilont Regios pályázat révén, és onnan van már három év pozitív tapasztalatunk. Nagy meglepetésünkre, jobb fejlődést észleltünk a gondozottainknál, a rehabilitációs fejlesztő programok kiválóan működtek, és reméljük, ebben az összefüggésben, az új létesítményekben is eredményes munkát végezhetünk”, mondotta Dr. Pokorny László, a marosvécsi intézet igazgatója.

A központ gondozottai különböző tevékenységeken vesznek részt, mint például: foglalkozásterápia, fizioterápiás tevékenységek, fizikoterápia, művészeti terápia, zeneterápia, tánc és dráma, stb., mind ezek hozzájárulnak életminőségük színvonalának növeléséhez, serkentik a gyógyulást, a rehabilitációt és erősítik a társadalmi részvételüket valamint az intergrációt. Végül, a gondosan kidolgozott, kézzel készített alkotások, rendszeresen kiállítások tárgyává válnak, az innen származó pénzeszegeket alapanyagok beszerzésére fordítjuk. A 12-ik kiállítás 2014. december 6-án került megszervezésre.

0 nouă filă de istorie pentru CRRN Brâncovenești

Construit în secolul al XV-lea, pe o terasă înaltă deasupra râului Mureș, castelul de la Brâncovenești a fost cămin de-a lungul vremii pentru nobilii Transilvaniei, iar după cel de al doilea Război Mondial pentru persoanele cu dizabilități neuropsihiatrice. După mai bine de o jumătate de veac, în care culoarele imensului edificiu au răsunat de râsete și voci ale tinerilor și vârstnicilor, camerele lungi și înalte, care pe timpul iernii necesitau un efort uriaș pentru a fi încălzite, au fost părăsite de ultimii locuitori, beneficiari ai Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică (CRRN) Brâncovenești, în toamna anului 2014. Nu însă, fără a le lăsa amintiri plăcute sau mai puțin plăcute.

"Am locuit 48 de ani în castel, cu mai mulți colegi într-o cameră mare. M-am obișnuit să locuiesc acolo, chiar dacă coboram deja greu scările. Mi-a plăcut. De curând, am fost mutată în camera aceasta, mai mică (n.r.: o cameră într-un pavilion aflat în curtea de lângă castel). Dar și aici e bine, este curățenie, sala de mese este mai aproape, pot ieși afară mai ușor", s-a destăinuit Brigitta Müller, o doamnă în vârstă de 71 de ani, una dintre cele mai vechi beneficiare ale centrului.

Legea retrocedărilor a dat dreptul moștenitorilor vechilor nobili, care au deținut castele, să-și revendice drepturile, motiv pentru care Castelul Kemeny de la Brâncovenești a fost retrocedat. Procesul de restructurare a CRRN Brâncovenești a început în urmă cu opt ani, cei peste 300 de beneficiari fiind mutați, în timp, în pavilioane noi, construite din fonduri alocate prin proiecte Phare, proiecte Regio, proiect BIRD, finanțare norvegiană, pe o suprafață de teren, de 7000 mp, în vecinătatea Castelului Kemeny.

"După realizarea acestor edificii nu rămâne decât ca personalul să lucreze cu multă empatie și multă dăruire. Eu, personal, mă bucur că, după atâția ani, la Brâncovenești putem să bifăm capitolul de restructurare și sunt bucuros că într-un fel am scăpat din castelul

care probabil pentru mulți a reprezentat un loc deosebit", a susținut Dr. Lorand Schmidt, director general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș.

Sf Maria și Primula, "acasă" pentru 96 de beneficiari

Efortul conjugat al DGASPC Mureș și al Consiliului Județean Mureș a dus la realizarea ultimelor două pavilioane, Sf. Maria și Primula, construite din fonduri provenite din împrumutul acordat Guvernului României de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în valoare de peste 1,5 milioane de euro. Cele două clădiri, finalizate înainte de termen în 2014, adăpostesc 96 de persoane adulte cu dizabilități psihice și neuropsihice care beneficiază de condiții de cazare, masă, tratament și recuperare la standarde de calitate conforme cu legislația în vigoare.

Dincolo de beneficiile financiare, mutarea din castel a adus plus valoare și prin mediul ambiant, creat în noile pavilioane. Camerele luminoase, spațiile frumos amenajate pentru diferite activități au un impact puternic asu-

pra psihicului beneficiarilor.

"Sunt condiții deosebite față de castel. Acolo, într-un salon, erau 20-25 de paturi. Aici sunt câte trei în cameră. Cât privește influența unui spațiu luminos pentru beneficiari, în 2011 am inaugurat un pavilion realizat dintr-un proiect Regio, și acolo avem o experiență de trei ani, pozitivă. Spre surprinderea noastră am observat o evoluție în bine a asistaților, programele de reabilitare s-au derulat excelent și sperăm, în acest context, că și noile locații vor avea un rezultat pozitiv", a afirmat Dr. Vasile Pokorny, directorul CRRN Brâncovenești.

Beneficiarii CRRN Brâncovenești sunt implicați în diferite activități care conduc la creșterea calității vieții lor, la recuperare, reabilitare și creșterea gradului de integrare și participare socială: terapie ocupațională, activități de recuperare prin fizioterapie, kinetoterapie, art-terapie, ergoterapie, meloterapie, dans și drama-terapie, etc. Nu în ultimul rând, creațiile hand made, atent meșteșugite, fac obiectul multor expoziții cu vânzare, (ultima expoziție având loc la data de 6 decembrie 2014), banii strânși fiind utilizați pentru achiziționarea de noi materiale pentru confecționarea obiectelor.

Micii fotografi, premiați pentru inventivitate

Alexandru, Emanuela, Roberta, Iulia și Clementina sunt cei șase câștigători ai concursului de fotografie organizat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului din județul Mureș.

În acest an, prin intermediul Revistei "Despre familia noastră", conducerea instituției a lansat o serie de concursuri, care mai de care mai variate, la care copiii s-au grăbit să participe, la început timizi, apoi din ce în ce mai curajoși și mai mulți.

Temele alese pentru concursul de fotografie au fost:

- "Vacanța" - fotografii de la mare, la munte, la țară sau pur și simplu copilul vesel într-o zi de vacanță

Pozele câștigătoare

- "Familia" - inspirați de soare, culori tomnatice, vă propunem o ședință foto în familie, în mijlocul naturii.

- "Iubesc natura. Nu vreau poluare" - aer curat, pajiști curate, natura e oază de sănătate pentru organismul uman, departe de zgomot, praf, poluare, gunoaie.

La concursul de fotografie au fost înscrise 32 de poze, din toate cele trei teme solicitate, însă doar cinci au fost declarate câștigătoare, câte un premiu pentru fiecare temă și două premii speciale pentru tema "Vacanța" și "Iubesc natura". Printre criteriile de selectare a pozelor se regăsesc descrierea temei alese, aspectul estetic, originalitatea temei, calitatea fotografiei realizate. Premiile au constat în rucsacuri cu rechize și dulciuri.

"Copiii s-au obișnuit deja cu concursurile realizate prin intermediul revistei "Despre familia noastră", un element fără de care nu am avea participanți la aceste concursuri. Mesajul ajunge la serviciile noastre prin această revistă și tot mai mulți copii se implică în concursuri, este important acest lucru, faptul că se cunosc și se creează o legătură între ei. Dar mai mult, cred că scoatem în evidență și aptitudinile fiecărui copil. Momentan ne gândim ce concurs am putea organiza, pe viitor, astfel încât să participe cât mai mulți copii din județ", a precizat Elida Deak, director general adjunct DGASPC Mureș.

"Am ales o poză făcută anul trecut, pe timp de iarnă, ninge. Am intitulat-o puritatea iernii". (Tema - Iubesc natura)

Clementina Kozma,
CTF Miercurea Nirajului

"În poză suntem toată familia, mama, tata și frații mei. A fost o zi foarte frumoasă, când mama și tata au venit din Grecia să ne viziteze. Am vrut să țin minte fericirea și liniștea de pe fața mamei mele." (Tema-Familia)

Alexandru Szekely,
CTF Zau de Câmpie

"Poza aceasta mi s-a părut mai specială, are o semnificație deosebită. Am fost pentru prima dată la mare, la Eforie Sud, și eram împreună cu toți prietenii". (Tema-Vacanța)

Emanuela Balog,
CTF Reghin

"Am citit despre concurs în revistă și am vrut să particip. Am ales poza din vacanță de la mare. A fost o recompensă pentru notele bune de la școală. Îmi amintesc cu mare drag cum mă scaldam în mare, făceam plajă, adunam scoici cu prietenii și fratele meu". (Tema-Vacanța)

Roberta Mursa, CTF Reghin

"Iubesc natura. Într-o zi am fost la pădure. Era o zi frumoasă, era cald și am vrut să fac o poză în mijlocul naturii printre frunze". (Tema - Iubesc natura)

Iulia Ihm, CTF Miercurea Nirajului

Date de contact DGASPC Mureș

Email: office@dgaspcmures.ro,

Telefon: 0265/213512, 0265/211699, 0265/211561

Adresa: Str. Trebely nr.7, Târgu-Mureș

www.dgaspcmures.ro